SENTINELA

ANUL IV, Nr. 46
14 Noemvrie 1943

GAZETA OSTĂŞEASCĂ A NAŢIUNII
APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

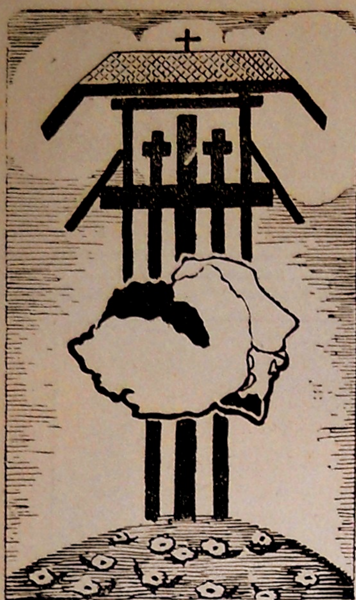
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 – Bucureşti
TELEFON: 3.96.62.

1843–1943: UN VEAC DELA ÎNTEMEIEREA ARTILERIEI ROMÂNE

La 10 Noemvrie s'a împlinit 100 de ani dela înfiinţarea artileriei noastre. Cu acest prilej ţara întreagă a ţinut să sărbătorească cu mare însufleţire acest eveniment ostăşesc şi naţional.

În frunte cu M. S. Regele şi Mareşalul Conducător, înalţii noştri demnitari şi marii generali au scris înflăcărate cuvinte de slavă pentru artileria noastră, care, dela înfiinţare şi până astăzi, a fost mereu la înălţime, alături de celelalte arme surori, contribuind la gloria şi biruinţele Armatei Române. Cu sufletul plin de recunoştinţă aducem tunarilor noştri dragi cuvintele de mulţumire pentru vrednicia şi faptele de vitejie arătate pe front.

Crezul ostaşului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul ţării şi în veşnicia Neamului Românesc.
2. Port în suflet icoana României adevărate şi jur să-mi jertfesc vieaţa pentru hotarele ei.
3. Indeplinesc ordinele fără şovăire şi nu mă 'nfricoşează nici primejdia, nici trufia duşmanului.
4. Urăsc de moarte: minciuna, hoţia, trădarea, fiindcă ele înjosesc şi necinstesc pe ostaşi.
5. Iubesc camarazii; ei sunt ca şi mine chezăşia libertăţii ţării, ostaşi bravi în războiu şi lucrători harnici în uzine şi ogoare, în timp de pace.

Aşa să-mi ajute Dumnezeu.

CUVANTUL
MAREŞALULUI CONDUCĂTOR

Cinstim în plin războiu de apărare a Patriei, în bubuitul tunurilor şi cu faţa la inamic, împlinirea întâiului centenar dela renaşterea artileriei române.

In ceasurile hotărîtoare ale luptei ce purtăm, faptele de arme săvârşite de artileria noastră, merită toate laudele Patriei.

Bravura şi disciplina tunarilor, pregătirea şi virtuţile ofiţerilor lor, priceperea şi desăvârşirile tehnicienilor, a adus glorioasele drapele ale artileriei româneşti, admiraţia aliaţilor şi respectul adversarilor.

Tuturor tunarilor din artileria divizionară, de munte şi călăreaţă, artileria grea, artileria anticar şi antiaeriană, celor din artileria de coastă şi de marină, ca şi tuturor colaboratorilor la gloria nepieritoare a acestei arme, le trimit astăzi un gând cald de recunoştinţă şi de mulţumire, închinându-mă cu pioasă smerenie în faţa amintirii celor care şi-au sfinţit datoria de luptători, prin însăşi jertfa vieţii lor pentru libertatea, neştrămutarea şi înălţarea Patriei şi Neamului.

MAREŞAL ANTONESCU

Un veac dela întemeierea artileriei române
1843 — 1943
Mesajul M. S. Regelui Mihai I

Cu prilejul împlinirii unui veac dela creiarea artileriei române, datoria noastră este să ne gândim în primul rând la bravii tunari care şi-au sacrificat viaţa pentru apărarea patriei.

Jertfa lor nu a fost zadarnică şi ei pot să se odihnească în pace, căci prin această jertfă, scumpa noastră Ţară îşi are pagina ei de glorie.

Dragi tunari, vă urez ca şi de aici înainte să fiţi întotdeauna la înălţimea înaintaşilor voştri.

MIHAI

La 100 ani dela înfiinţarea artileriei româneşti

Am primit cu plăcere onoarea ce mi se face de a prezida serbările pentru centenarul artileriei, pentrucă: fac parte din arma cavaleriei de care artileria este legată puternic;

— In calitate de Ministru de Războiu al Ţării, sunt dator să omagiez toate eforturile ce au depus înaintaşii mei pentru propăşirea armei artileriei.

In Ţările noastre româneşti, tunul apare pentru prima dată pe vremea lui VLAD VOIEVOD, la 1445.

Folosit la inceput numai în câteva exemplare, prin cumpărare sau prin daruri, piesele de artilerie au crescut ca număr, atingând maximum pe timpul Domnitorilor: ION VODĂ CEL CUMPLIT şi MIHAI-VITEAZUL, care aveau câte 80 piese mari.

Dar unităţi constituite, perfect organizate şi separate de infanterie nu am avut decât la 10 Noemvrie 1843, când Domnitorul GHEORGHE BIBESCU organizează o primă baterie.

La 1859 ambele Principate au avut câte două baterii: una călăreaţă şi una pedestră. In 1900 am trecut la 12 regimente de câmp şi 2 regimente de cetate, pentru ca să incepem războiul de întregire cu 40 de regimente de artilerie.

Cu acest material, artileria română a trecut proba capacităţii sale, afirmându-se ca o artilerie superioară, atât prin tehnica ce o foloseau ofiţerii de artilerie, cât şi prin spiritul de sacrificiu de care au dat dovadă.

Incă înainte de războiul mondial s'a văzut importanţa crescândă a artileriei. Războiul mondial a pus artileria pe primul plan al preocupărilor tuturor armatelor.

Artileria începe să domine.

Pe frontul de Vest se întrebuinţează 17 piese de 100 metri, iar pregătirile de artilerie ajung până la 16 zile în bătălia din Flandra (31 Iulie 1917), cu un consum de 6 tone muniţiuni pe metru de front.

Chiar noi, în bătălia dela Mărăşeşti şi în special la Mărăşti, am ajuns ca artilerie — la cuantumul de mijloace similare cu acţiunile de pe frontul de Vest.

Dela războiul mondial, artileria a evoluat cu paşi gigantici, culminând în zilele noastre când domină complet câmpul de bătălie, unde găsim pe lângă artilerie de câmp şi de însoţire a infanteriei, artilerie anticar, grea, de mare putere, contra fortificaţiilor, antiaeriană şi de asalt, artilerie la avioane, la care de luptă, la nave de războiu, cu un cuvânt, pretutindeni.

Şi la noi, arma artileriei s'a ţinut mereu la curent cu pasul vremii, atât în ceea ce priveşte dotarea, cât şi în ceea ce priveşte instrucţia şi pregatirea. Acestea au fost posibile, datorită pregătirii ştiinţifice ridicată şi solidelor cunoştinţe tehnice a ofiţerilor noştri de artilerie, precum şi perfectei instruiri a tunarilor.

Cele mai grele probleme, în special în domeniul artileriei antiaeriene, au fost rezolvate cu uşurinţă şi competenţă.

In războiul actual artileria română s'a menţinut pe linia gloriei moştenită din trecut, vădind acelaşi rol principal pe câmpul de luptă şi stârnind admiraţia marilor noştri aliaţi Germani.

Importanţa artileriei a crescut formidabil; fără sprijinul ei, celelalte arme, care luptă astăzi, toate, ca infanterie, nu pot acţiona.

S'a ajuns până acolo încât, în bătălia dela OREL, Ruşii au întrebuinţat 2 tunuri pe metrul liniar; în plus s'au constituit Divizii şi Corpuri de Armată formate numai din artilerie.

Tancurile cele mai grele, fortăreţele sburătoare şi armele de luptă cele mai importante sunt dotate cu tunuri, fără care nu pot acţiona în bune condiţiuni.

Această dotare bogată va necesita, evident, o perfecţionare sau modificare a metodelor de întrebuinţare şi de tragere.

Pot afirma că, artileria risipită în teren — purtată pe samare sau însoţind cavaleria,—montată pe care de asalt sau care de luptă şi utilizată împotriva lor — folosită în lupte aeriene şi de pe sol pentru doborîrea avioanelor — constituind puterea de foc a forţelor navale de suprafaţă şi intrând în dotarea submarinelor şi — asigurând coastele împotriva forţelor de pe mare, domină războiul pe uscat, în aer şi pe mare şi impune cuvântul hotăritor în desfăşurarea lui.

Artileria noastră şi-a făcut cu prisosinţă datoria şi toţi artileriştii, dela soldat până la general, au contribuit continuu la progresul armei.

Sunt sigur că va continua pe acelaşi drum victorios, trasat timp de 100 ani de către înaintaşi, atingând cele mai înalte culmi ale gloriei.

GENERAL C. PANTAZI, Ministru Apărării Naţionale.

URAREA PRIMULUI MINISTRU

Sărbatoarea Artileriei este prilej de evocare a contribuţiei pe care a dat-o această armă desrobitoare, la Plevna şi Griviţa, pentru independenţă şi Regat, pe crestele Carpaţilor, la Mărăşeşti şi Mărăşti, pentru unitatea Românilor, ca şi la Prut şi la Nistru, pentru reîntregirea hotarelor răsăritului.

Războaiele moderne sunt lupte de spaţiu şi de puteri industriale.

Stăpânirea spaţiului, apărarea lui de năvala avioanelor şi tancurilor, nu se poate face fără puterea tunului şi bravura tunarilor.

Inchinând gând recunoscător şi de românească pietate bravilor tunari căzuţi în luptele noastre de dreptate, urez tunarilor noştri şi armei artileriei, să-şi împlinească întotdeauna, cu aceeaşi vrednicie, menirea lor.

Prof. MIHAI ANTONESCU, Vicepreşedintele Consiliului de Miniştri.

MARINA REGALA ROMANĂ
la comemorarea a 100 ani de existenţă a artileriei române

Participarea Marinei Regale la această deosebit de însemnată comemorare este mai mult decât o participare de camaraderie a unei arme surori, este o participare de inimă, legătura între aceste două arme fiind cimentată printr'o convieţuire în comun timp de aproape un sfert de veac a candidaţilor pentru gradul de sublocotenent. Dela 1896 şi până la 1920 Şcoala de Ofiţeri de Artilerie, Geniu şi Marină din calea Griviţei a pregătit în comun pe tinerii candidaţi pentru tresa de ofiţer.

Această pregătire în comun a rezultat din faptul că mijlocul esenţial de acţiune în luptă al Marinei este tunul.

In trecut ca şi astăzi s'a dovedit că stăpânirea mărilor şi oceanelor a aparţinut acelor State care au avut la bordul vaselor gurile de foc cele mai puternice.

Chiar după apariţia torpilei şi a minei, tunul şi-a păstrat caracterul de armă principală între armele Marinei de războiu.

Iată pentru ce, astăzi, când artileria îşi serbează centenarul ei de existenţă, Marina Regală atât de apropiată de sora ei de arme prin această comunitate de mijloace de luptă şi de instrucţie, precum şi prin faptul pregătirii în comun a atâtor generaţii de ofiţeri, participă cu atâta bucurie la marea sărbătoare a surorei ei de arme celei mai bune şi-i urează din toată inima o ascensiune demnă de rolul ei ca armă principală în războiu, precum şi cele mai depline succese pe câmpul de luptă.

Subsecretar de Stat al Marinei
GENERAL N. ŞOVA

Omagiul adus de armata germană

La 10 Noemvrie 1943, s'a împlinit 100 de ani dela înfiinţarea artileriei moderne române, sub forma creerii unei prime baterii. Această comemorare este un prilej bine venit şi pentru mine, ca Şef al Misiunii Militare Germane pe lângă Comandamentul Suprem al Armatei Române, să adresez acestei arme — care s'a distins în mod deosebit în multe războaie şi în bătăliile actuale, dovedind că este o armă însemnată pentru armatele aliate — câteva cuvinte cordiale de camaraderească frăţie de arme.

In lupta cea mare ce o duc cele două armate împotriva năvălirii bolşevice din stepele Răsăritului, am avut ocazia foarte des, în funcţiunea mea de Comandant de Corp de Armată, să acţionez în strânsă legătură cu unităţi din artileria română. Am putut urmări şi aprecia atât artileria de armată pusă direct sub ordinele mele sau afectată pentru cooperare cu artileria germană cât şi acţiunea artileriei divizionară a Diviziilor Române de sub ordinele mele, precum şi a diviziilor învecinate. In toate împrejurările, artileria română a fost întrebuinţată cu mare îndemânare şi într'un mod cu totul strălucit, dovedind că posedă perfect tehnica tragerilor şi o mare putere de distrugere, cum am putut să constat recent la o tragere de războiu.

Trecerea Nistrului cu Corpul meu de Armată la Duboşari, încercuirea şi cucerirea puternicei cetăţi terestre şi maritime Sevastopol, sunt în special pagini de nemuritoare glorie, înscrise în istoria Artileriei Române. Puterea ei de distrugere a contribuit de asemenea să ducem atacul cu elan şi în acelaşi timp, cu pierderi minime, precum şi să învingem, moral şi material, rezistenţa îndârjită a inamicului.

Ostaşii germani, dela general până la soldat, au avut numai cuvinte de laudă şi de mulţumire pentru acest exemplar sprijin dat de artileria română, care se distinge prin petliţele ei negre. Nenumăratele „CRUCI DE FIER'', cl. II-a şi cl. I-a, acordate în numele Fuehrerului Adolf Hitler, Comandantul Suprem al Armatei Germane, ofiţerilor, subofiţerilor şi trupei din Artileria Română, pentru acţiunea lor personală şi vitejească în lupte, constitue numai un semn exterior, — totuşi destul de elocvent — al acestei recunoştinţe şi mulţumiri. Afară de aceasta, prin comunitatea de acţiune pe câmpul de bătălie s'a creiat o camaraderie devotată care se întăreşte din ce în ce prin voinţa fanatică de a învinge, în ciuda tuturor dificultăţilor ce se opun pentru obţinerea victoriei decisive asupra bolşevismului, inamicul barbar al întregii culturi şi civilizaţii.

Această frăţie de arme, care a luat fiinţă pe câmpul de luptă, nu trebue să se menţină numai în faţa inamicului; ea trebue să continue şi în viitor. Un vechiu proverb german spune: „A sta pe loc înseamnă a da înapoi''; este deci abolut necesară o muncă continuă pentru desvoltarea şi progresul armei, pentru perfecţionarea întrebuinţării ei în luptă, pentru instruirea şi formarea marilor şi micilor comandanţi, folosind experienţa războiului. Dacă voim să nu fim inferiori inamicului, care de asemeni se instrueşte şi culege învăţăminte, trebue să menţinem mereu superioritatea câştigată şi pe cât posibil să o mărim.

Nimeni n'a văzut şi n'a recunoscut mai clar acest lucru, decât Desrobitorul şi Conducătorul României, MAREŞALUL ION ANTONESCU. Datorită energiei şi puterii sale creatoare, MAREŞALUL ANTONESCU, nu s'a mulţumit cu constatarea acestui fapt, ci a dedus consecinţele practice necesare, care se pot vedea în amănunt din realizările înfăptuite.

Dacă Armata Germană a contribuit într'o modestă măsură prin camarazii de armă din Misiunea Militară Germană, la progresul Artileriei Române, prin schimbul de învăţăminte şi sprijinul dat în instrucţia practică, cum o cere o camaraderie de arme, s'au reluat astfel vechile tradiţii. In adevăr, încă dela primele începuturi ale Artileriei Române, au existat relaţiuni strânse cu Artileria Germană din Prusia; ele s'au dovedit în totdeauna folositoare şi cu mult efect.

Am speranţa şi dorinţa ca pe baza acestor amintiri, să lucrăm cât mai cu folos pentru propăşirea artileriei române şi pentru rezolvarea problemelor comune ce se pun armatelor române şi germane, în vederea câştigării victoriei.

Felicit în mod cordial Artileria Română cu ocazia acestei sărbători; sunt convins că şi în cei 100 de ani următori, ea va fi un stâlp al Armatei Române şi odată cu aceasta, o chezăşie pentru tăria şi binele mândrei sale PATRII.

GENERAL DE CAVALERIE
HANŞEN,
Şeful misiunei Militare Germane
în România

TUNARII

Pe drumul de ţară, porniţi în convoi
Cu vuet de stânci prăvălite,
Apusul aripa'şi coboară pe voi
Ca plasa întinsă pe sprintenul roi,
Şi'ncet depărtarea vă'nghite.
Se turbură pacca bătrânei păduri,
In chihot sbucniră stejarii,
Tăria'nstelată a munţilor suri
Se mişcă şi chiamă din sute de guri:
Tunarii, tunarii, tunarii!...

Pe urmele voastre cucernicul dor
In cântec îşi deapănă focul,
Iar plugul pe brazdă, bour luptător,
Se'ncruntă şi geme şi strigă cu zor
Să-i mute ursitele locul.
Acolo, pe unde văpăile cresc
Să-l ducă să taie fruntarii,
Să-şi poarte f orul de plug românesc
Pe unde cu moarte în lifte stropşesc
Tunarii, tunarii, tunarii!...

Cutremură zarea al vostru salut
Din guri de aprinsă aramă,
Şi munţii se sfarmă ca vase de lut,
Şi platoşe grele şi zale şi scut,
Ca pânza de in se destramă,
Redute şi ziduri se surpă, se sbat,
C'an fum de pucioasă viesparii,
Vulcanul ţâşneşte în val înfocat
Când fulger şi trăsnet asupră-i abat
Tunarii, tunarii, tunarii!...

Făclii uriaşe, cetăţi se aprind,
Se mistue'n iad de răşină
Şi turle, cari cerul în braţe-l cuprind,
Isbite'n coaste, de-alungul se'ntind
In sânge şi'n smoală şi'n tină.
Cu zurăt de vifor ghiulele izbesc,
Copite pe snopii din arii,
Copiii satanei de ură scrâşnesc,
Căci ziua din urmă arhangheli vestesc,
Tunarii, tunarii, tunarii!...

Pe arse ruine de munţi dărâmaţi
Pe şanţ de străpunse hotare,
Privirea uimită acuma-ţi abaţi,
Căci calea luminei tăiară bărbaţi
Fârtaţii tăi, bunule soare!
Pe culmea înaltă cu creste fierbinţi
Opreşte-ţi o clipă fugarii,
Sărută-le steagul adâncei credinţi,
In sfânta lor trudă să-i binecuvinţi,
Tunarii, tunarii, tunarii!...

In inima voastră Părintele sfânt
Curată'floritu-şi-a vrerea,
Şi'n suflet vă dete cerescul avânt,
Iar armelor voastre al ţării pământ
A dat zdrobitoare puterea!
Să piară blestemul hainelor sorţi,
Prin voi înviară cezarii,
Şi rupte căzură a iadului porţi,
Mândria străbună o 'nalţă din morţi
Tunarii, tunarii, tunarii!...

I. U. SORICU

Tun în poziţie de tragere antiaeriană

Sfânta Varvara, păzitoarea artileriei

La 4 Decemvrie, în fiecare an, Biserica noastră sărbătoreşte pe Sfânta muceniţă Varvara, pentru mărturisirea eroică ce a făcut-o în public a credinţei ei în Mântuitorul nostru Iisus Christos şi pentru moartea martirică ce a primit ca preţ al acestei mărturisiri.

Şi deşi pentru toţi mărturisitorii Sfintei Evangheliii, cea mai mare mulţumire şi bucurie a lor era să facă această mărturisire oricâte chinuri ar fi avut de îndurat întru aceasta, ei necerând dela Bunul Dumnezeu decât favoarea de a li se îngădui să sufere şi să moară pentru credinţa cea mântuitoare, totuşi, de multe ori bunul Dumnezeu a trimis semne din cer, prin care s'au pedepsit persecutorii nedrepţi. Aşa a fost şi cu sfânta Varvara: în momentul când i se da ultima lovitură de moarte chiar de către tatăl său, un trasnet lovi pe păgânul chinuitor care pe dată fu prefăcut în scrum.

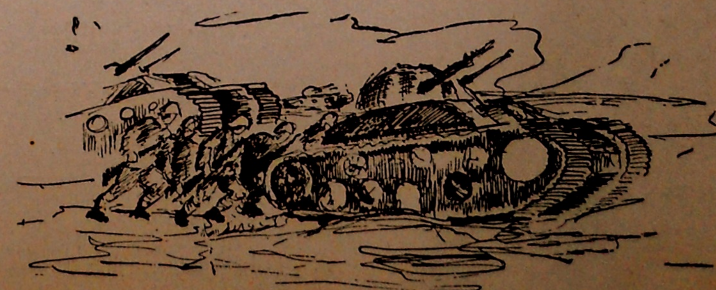
Artileria dată şi-a luat ca patron al ei pe Sf. muceniţă Varvara. Este a se vedea aici un îndoit simbol: întâiu, că luptând pentru dreptate şi adevăr, artileria şi artileriştii vor avea de îndurat şi care care suferinţe: aminte să ia însă toţi artileriştii ca să lupte şi să apere adevărul şi dreptatea, oricâte sacrificii s'ar cere întru aceasta. Ei — artileriştii, ca şi celelalte arme — nu trebue să se sperie de nimic, atunci când luptă apărând o pricină dreaptă şi să fie hotărîţi a face această apărare cu orice sacrificiu, chiar până la aceea al vieţii.

Al doilea, oricând luptă pentru adevăr şi dreptate, artileriştii să aibă deplină încredere în ajutorul lui Dumnezeu. Care, aşa cum ni se spune în Cartea Sfântă, „desleagă pe cei ferecaţi în obezi, ridică pe cei căzuţi şi iubeşte pe cei drepţi'' şi chiar atunci când s'ar părea că protivnicul se întăreşte, Dumnezeu poate trimite — dacă este spre binele credincioşilor Săi — trăsnetul care să pedepsească pe cei ce stau împotrivă, aşa cum s'a petrecut şi cu Sf. Varvara.

La împlinirea a 100 de ani de când a luat fiinţă artileria modernă a ţării noastre scumpe, când această armă, alături de celelalte, care alcătuesc mândră, jertfelnica şi viteaza noastră armată, duc cel mai groaznic războiu pe care istoria l-a cunoscut vreodată, deşi acum ca şi întotdeauna noi — Românii n'am folosit armata pentru a cutropi hotarele străine, ci doar pentru a ni le apăra pe ale noastre. Biserica Ortodoxă învăluind în toată dragostea ei pe luptătorii noştri care se bat pentru sfânta dreptate, bine cuvintează din toată inima toate ostenelile şi toate jertfele ce se duc pe altarul patriei şi, îndemnând pe toţi ostaşii noştri din toate armele, şi mai cu osebire în această zi, pe artilerişti în special, se roagă lui Dumnezeu ca să le oţelească braţul în ziua de războiu, să le sporească răbdarea în suferinţe şi nădejdea în biruinţă şi să-i apere cu îngerul Său cel păzitor, pe ei pe toţi îndemnându-i să lupte cu tot curajul, cu toată dăruirea şi cu eroismul de totdeauna al românilor şi să nu se teamă decât de săvârşirea păcatului şi a nedreptăţilor, fiind siguri că pentru rugăciunile Sf. Varvara se va împlini zisa cărărilor sfinte care grăiesc că „chiar în toiul biruinţelor sabia nedreaptă va cădea''.

Binecuvântarea Domunului să fie cu voi toţi, iar luptele, jertfele şi ostenelile voastre să fie încununate de laurii biruinţei întru liniştea şi bucuria ţării şi a neamului nostru drept credincios şi întru slava lui Dumnezeu.

NICODIM
Patriarhul României

O baterie de artilerie română schimbând de poziție

Artileria în bătălia din trecut și de azi

Artileria, în trecut ca și astăzi, a deschis drumul infanteriei sau a oprit înaintarea inamicului atunci când a fost întrebuințată în massă contra lui.

Este o armă grea de sprijin a infanteriei sau de ruptură a unei poziții, prin întrebuințarea bătaiei sale mari la distanțe și manevrarea traectoriilor ei în punctul dorit și la momentul voit de noi.

Dela bătaia de câteva sute de metri a tunurilor de cireși cu cercuri de fier, ale lui Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul, sau Ioan Vodă cel Cumplit, până la bătaia de 25–30 km și chiar 40 km a tunurilor grele de astăzi, de calibru 381 și 406 mm engleze, sau 420 și 450 mm germane și japoneze, este o distanță de progres care face cinste tehnicei de fabricație și științei artileristice de tragere.

Artileria se naște odată cu întrebuințarea armelor de foc de către englezi, pe câmpul de luptă, în bătăliile dela Cambrai, din 1339 și Crecy, din 1346.

Ea va înlocui berbecul și catapulta evului antic, ce se întrebuința la asediul de cetăți.

La început, armele de foc sunt arme de artilerie, întrebuințate în evul mediu la asedierea cetăților.

Mai târziu, apar muschetele și archebuzele, întrebuințate în câmp deschis, dar fără să aibe efecte importante asupra deciziunii în luptă. Fiind puține, făceau mai mult zgomot decât pagube.

Totuși aceste arme au fost întrebuințate până în secolul al XVII-lea, când apare pușca.

In epoca renașterii, în timpul luptelor din Italia, se întrebuințează pentru prima oară, în bătălia dela Ravena, la 11 Aprilie 1512, artileria în massă de către Alfons d'Este, în sprijinul infanteriei și cavaleriei. Aceasta este una din cele mai frumoase bătălii ale Renașterii, câștigată de Italieni contra armatelor mercenare franceze, ce cutreerau peninsula în lung și în lat.

Din secolul al XVII-lea, calibrele de artilerie devin mai omogene, mai ușoare și mai eficace. Incep a se diferenția din ce în ce, după funcțiunile ce îndeplinesc.

In bătălia de lângă Cahul, pe care o dă Ioan Vodă cel Cumplit, contra turcilor, armata moldovenească se compunea din 20.000 infanteriști, 10.000 cavaleriști, 1.000 cazaci, 80 obuziere și 60 tunuri de câmp. Turcii dispuneau de peste 130.000 oameni și 120 guri de foc.

Pe câmpul de luptă, tactica focului se reduce însă în majoritatea cazurilor la duelul dintre bateriile adverse.

Totuși, artileria este întrebuințată atât în pregătirea bătăliei, cât și în desfășurarea ei.

Dintr'un început, artileria intră în organica regimentului de infanterie și răspunde necesității de a sprijini cât mai bine infanteria în luptă.

Focul începe să fie un element activ de luptă și numărul muschetarilor se mărește prin desființarea militarilor.

Gustav Adolf, regele Suediei (1594—1632), este primul organizator al artileriei.

El a împărțit-o în trei specialități:

— artileria grea, pentru contrabaterie și neutralizare,

— artileria mijlocie, pentru sprijinul infanteriei,

— artileria regimentară, pentru însoțirea infanteriei în luptă.

Această întrebuințare rațională a artileriei în sprijinul imediat al infanteriei, de către Gustav Adolf, o găsim în bătălia dela Breitenfeld (1631), și în cea dela Lützen (1632), unde viteazul rege își găsește moartea.

Organizarea lui a fost apoi adoptată de toate armatele timpului.

Frederic al II-lea cel Mare al Prusiei, în organizarea armatei sale, a dat o importanță din ce în ce mai mare artileriei. Astfel, în anul 1740, la urcarea sa pe tron, armata prusiană număra aproape 80.000 oameni, din care 60.000 infanteriști, 16.000 cavaleriști, iar restul de 4.000 artileriști și geniști.

Către sfârșitul războiului de 7 ani (1756—1763), ei ajunsese să aibă 7 tunuri la o mie de infanteriști. Această proporție ridicată nu există în niciuna din armatele timpului său.

La început, însăși Frederic cel Mare nu vrea să admită preponderența focului. In fața experiențelor câmpului de luptă, cedează apoi și în anul 1758 el scrie: „a ataca inamicul fără a se fi realizat superioritatea de foc, este ca și cum ai vrea să te bați contra unei trupe bine armate, cu oameni ce nu au decât niște bastoane în mână".

Un adevăr pe care l-a suplinit prin marea desvoltare a artileriei, ca armă grea de foc, în sprijinul infanteriei.

Napoleon Bonaparte, care a fost ofițer și general de artilerie, a înțeles și mai mult importanța artileriei în luptă.

El a făcut-o mai mobilă și mai manevrieră în întrebuințarea traectoriilor, scoțând dela ea efecte maxime la punctul și la momentul dorit.

Marelui geniu militar i se datorește separarea artileriei de geniu, prin legea din 12 Septemvrie 1790. Pontonierii formau un corp aparte, atașați însă artileriei.

Ea a fost organizată, în regimente, având servanți călări și pe jos.

Napoleon a voit ca artileria, pe care a făcut-o atât de manevrieră, să aibă o preponderență din ce în ce mai mare, în luptă, și devenind astfel arma de sprijin, prin excelență, a infanteriei și cavaleriei. El spunea că trebue să aibă atâta artilerie cât are și inamicul, socotind câte 4 tunuri de fiecare mie de oameni.

In Țara Românească, se făcu, în anul 1841, un proiect de lege pentru înființarea unei baterii de artilerie, însă această baterie nu a luat ființă decât la 10 Noemvrie 1843, cu 4 tunuri, primite în dar de Domnitorul Gheorghe Bibescu, dela Sultanul Turcesc. Această baterie constitue embrionul artileriei noastre de azi și a stat la baza organizării regimentului 3 artilerie actual.

Războiul mondial consacră, îndeosebi, în anul luptelor de poziție din 1917 și 1918, importanța artileriei.

Abundă numărul gurilor grele de foc și se ridică enorm consumul de munițiuni. In bătălia de pe Somme s'au tras de către francezi circa 2.000.000 proiectile de 75 mm și 500.000 de artilerie grea, iar în aceea dela Verdun, între 13 și 17 Iulie 1916, s'au tras 3.000.000 proiectile de 75 mm și 1.000.000 de artilerie grea.

Procentul artileriei se mărește în general dela 14 la sută la începutul războiului la 28 la sută către finele războiului mondial, în defavoarea infanteriei.

In 1916, noi dispuneam de 2—4 guri de foc de batalion, iar la finele războiului proporția se mărește la 6,4 guri de foc de batalion.

In actualul războiu, tactica germană a suplinit aportul artileriei prin aviație, în special cu aceea de bombardament în picaj, Stukas.

Artileria română s'a afirmat în războiul actual net superioară, dintru început, celei sovietice.

La forțarea Prutului și Nistrului ca și în bătălia pentru Odesa, artileriștii noștri și-au câștigat faimă în dirijarea focului și preciziunea tragerilor.

Pentru distrugerea cazematelor rusești, ce constituiau linia „Stalin", pe malul de Est al Nistrului, în unele părți, pe o zonă adâncă de 20—30 km, trupele germane au cerut de cele mai multe ori concursul artileriei române, în deosebi celei grele.

Corpul 54 german, sub comanda generalului Hansen, șeful Misiunii Militare Germane din România, la forțarea Nistrului, prin punctul Vadul lui Vodă, la finele lunei Iulie 1941, a fost sprijinit de tirul eficace al unor divizioane de artilerie grele române.

Cazematele liniei Stalin, cad apoi rând pe rând în cursul manevrei de întoarcere a zonei fortificate dintre Grigoriopol și Tiraspol sub tirul eficace, uneori direct, al tunurilor noastre de câmp și antiaeriene de 75 mm.

Sistemul defensiv al Odesei, pe o zonă adâncă de 25—30 km, puternic organizat și bine camuflat, a fost rupt zi de zi prin tragerile masive ale artileriei noastre, care a sprijinit înaintarea infanteriei pas cu pas.

Atacurile de ruptură se dau numai cu baraj rulant, tras cu obuziere ușoare și grele de 150 mm, care bat metru cu metru.

In primele săptămâni se reușește în fața Odesei a se regla tragerile la mare distanță cu aviația de observație.

Avionul I. A. R.-1938 s'a achitat în aceste misiuni în condițiuni fără de reproș. Mai mult, putându-se stabili legătura radio între avion și divizioanele de artilerie, li s'a putut indica ușor obiectivele de bătut și reglarea tirului asupra lor, cum și eficacitatea lui.

Această observație greoaie, nepracticată la sovietici, s'a putut realiza numai frumoasei pregătiri a personalului nostru în ofițeri și trupă de artilerie.

De acum, obuziere grele de 150 mm și tunuri cu bătaie lungă sunt împinse înainte spre a bate periferiile Odesei și mai pe urmă, în porturile de aprovizionare, cu tir reglat prin avion.

La 2 Octomvrie 1941, inamicul încearcă să rupă cercul de investire al Odesei. El deslănțue, dela ora 7 la ora 8.30, o puternică pregătire de artilerie. Pornește la atac sprijinit de aviație și care de luptă și reușește să creieze o breșă largă și adâncă de 4 km călare pe șoseaua Dalnic-Hutor Dalnițki.

Artileria inamică este în deplasare, către ora 12, spre această breșă, pentru a susține atacul.

Care de luptă inamice se apropie de divizionul căpitanului Antoniu Viorel din Regimentul de Artilerie Grăniceri.

Artileriștii trag direct în ele până la gura țevii. Multe sunt distruse prin dârzenia și eroismul artileriștilor.

Incleștarea este grea. Alte care de luptă pătrund, prin spate, în pozițiile bateriilor. Tunarii întorc piesele contra lor. Unii sar cu grenada și sticla cu benzină asupra tancurilor.

Au venit unități sovietice transportate în autocamioane blindate, cu multe arme automate.

Lupta este aprigă în poziția bateriilor. Căpitanul Antoniu Viorel, cu ofițerii săi și mulți tunari, cad în mijlocul bateriilor în luptă corp la corp cu sovieticii.

Au rămas ca bravi eroi, înfrățiți cu tunurile lor, pe poziție.

Acolo unde a fost tunul, a rămas și tunarul!

O dârzenie ne mai văzută și o iubire sublimă față de tunul său, s'a văzut de noi când am găsit, după respingerea sovieticilor pe acești eroi tunari, încleștați cu inamicul și după moarte.

Toți au fost mitraliați, nici unul n'a rămas prizonier.

Către ora 17, în aceeași zi inamicul este totuși oprit.

La stăvilirea lui au concurat, prin trageri de oprire, pe liziera de Vest a satului Dalnic, Regimentele 2 și 7 Artilerie Grea și un regiment „De Bange".

Tragerile au fost așa de violente, între orele 12-13, încât artileria și rezervele inamice, aflate în deplasare spre breșă, au fost nimicite complet.

S'au văzut cai, căruțe și chesoane sărind în aer!

Se poate spune că atacul inamic dela Dalnic, din 2 Octomvrie 1941, a fost pe drept cuvânt oprit cu concursul decisiv al artileriei.

Faima artileriei noastre a mers mai departe. In stepa Nogai, în Crimeea și la Kertsch, în stepa Calmucă și în Caucaz și Cuban, sovieticii au simțit greu loviturile artileriștilor noștri.

Insăși în tactica germană se face din ce în ce mai simțit aportul artileriei, în deosebi în bătăliile defensive recente.

Astfel, prin comunicatul Inaltului Comandament German din 23 Octomvrie 1943, se arată

„In luptele dintre Marea de Azov și Zaporoje s'a înregistrat ieri un mare succes defensiv, după bătălii extraordinar de dârze.

Cu acest prilej s'a distins în mod deosebit și artileria, în afară de infanterie, care s'a luptat strălucit".

Ne semnalează astfel că germanii au folosit masse mari de artilerie, între Melitopol și Zaporoje, și în regiunea Cremenciuk, dezorganizând toate pregătirile de atac inamice și producând direct pierderi însemnate sovieticilor.

Intr'un cuvânt, artileria rămâne arma grea, care, prin manevra materialelor și traectoriilor ei, la mare distanță sprijină acțiunea infanteriei, în atac, pentru a-i deschide calea înaintării și în apărare pentru a opri pe inamic.

Căpitan MAILAT N. ION

Răsunetul de peste hotare cu prilejul zilei Suveranului

Ziua M. S. Regelui, așa după cum e firesc la un popor adânc dinastic, a fost sărbătorită pe întreg cuprinsul românesc cu mare însuflețire. Flamurile tricolore au fâlfâit înviorătoare în văzduhul Patriei, dela cel mai neștiut cătun din creierii Carpaților, până în mândra Capitală, iar clopotele au înălțat rugi către Cer pentru sănătatea iubitului nostru Suveran.

Dar sărbătoarea Regelui a avut un mare răsunet, nu numai la noi, ci și peste hotare. Pretutindeni unde există oameni înțelegători, care ne cunosc istoria și nu ne dușmănesc avutul, s'a prăznuit cu bucurie ziua Regelui României, dovedindu-se frumoase simțăminte pentru persoana tânărului Suveran și pentru poporul care viețuiește de veacuri, cu atâta cerbicie la gurile Dunării.

Din Capitala Germaniei și a celorlalte țări aliate, până și dintre zidurile străvechi ale Vaticanului, s'au ridicat rugăciuni calde pentru sănătatea Monarhului nostru și pentru propășirea poporului românesc.

Numeroase posturi de radio au răspândit pe undele văzduhului, în ziua de 8 Noemvrie notele falnice ale Imnului Regal Român, în semn de deosebită admirație pentru țara care prin bravura ostașilor săi și-a câștigat loc de cinste în ochii străinătății.

Duioasele noastre cântece populare au desfătat urechile ascultătorilor de peste granită, mărturisind că zestrea sufletului românesc are atâtea daruri minunate încât poate să se ia la întrecere cu frumusețile multor neamuri europene.

De asemenea, ziarele străine, în lungi coloane împodobite cu icoana Regelui nostru, au scris despre sărbătoarea noastră, arătând cât de dragă ne este făptura Aceluia care întrupează azi steagul de biruință și simbolul de împlinire al năzuințelor ce clocotesc în inima oricărui român.

Gazetele nu au uitat să sublinieze trăinicia unirii ce există între Rege și supușii Săi, întemeiată pe o dragoste neprefăcută și pe convingerea că numai Monarhia înfățișează adevărata unitate națională. Numai mulțumită Regilor destoinici, România a fost în stare ca în cuprinsul câtorva decenii să înainteze pe calea civilizației, ocupând locul ce i se cuvine alături de celelalte state.

Ne-a bucurat mult că prietenii de peste hotare au găsit cuvinte atâta de măgulitoare la adresa Suveranului nostru, pentrucă, într'adevăr, Augusta Sa persoană întrupează puterea politică și militară a poporului și atunci când Monarhul este lăudat, se înțelege dela sine că elogiile se îndreaptă și asupra poporului românesc care prin toate sforțările de astăzi, trecând peste mari încercări, a arătat că posedă conștiința națională și voința de a lupta și a învinge pe calea dreaptă, pentru apărarea credinței strămoșești și a ordinei europene.

Ochii străinătății, când nu sunt orbiți de ură, pot să vadă mult mai limpede virtuțile noastre, decât mulți mișei, vânduți dușmanilor, care deși mănâncă pâine românească, nu pierd prilejul să ne ponegrească, luptând pe sub ascuns la destrămarea unirii noastre.

Prin firea lui blândă, muncitoare și iubitoare de dreptate, Românul este menit să recolteze numai cuvinte bune din partea tuturor străinilor.

Am dorit întotdeauna să ducem traiu bun cu celelalte popoare, fără să râvnim la deșarte cuceriri și numai când ne-a ajuns cuțitul la os, am pus mâna pe armă ca să ne desrobim ținuturile încălcate în mod samavolnic, să ne apărăm credința și libertatea.

Așa au făcut străbunii noștri oridecâteori păgânii au dat năvală peste ei, așa facem și noi astăzi, când primejdia ne paște de la răsărit.

De aceea lumea străină, nepărtinitoare, privește cu simpatie truda eroică a poporului românesc, înțelegând că luptăm pentru dreptul la viață, pentru siguranța căminurilor și pentru Dumnezeul părinților noștri.

Deasupra țării veghează Regele Mihai I.

Ținuta Sa revarsă bunătate și nesfârșită înțelegere pentru supușii Săi.

Avem încredere nestrămutată în zodia Sa norocoasă și facem zid de nepătruns în jurul Tronului, dela Mareșal până la simplu soldat, pentru izbândirea sfintelor noastre drepturi.

I. VALERIAN

La o baterie antiaeriană

PASTEL EROIC

Cerul înroșit de gloanțe își deschide ochii mari,
Bubue colnice 'n tremur, văile vuesc departe
Și 'n ecouri sgomotoase frâng hățișuri de stejar,
In această luptă dârză, crâncenă până la moarte...

Vâjiind pământul sare în mii bulgări de țărână
Proiectilele 'n cădere în adâncuri se îngroapă
Zarea plânge 'nfiorată, brazdele ard în rugină
Și tăcerea ruptă cade liniștită peste apă...

Cad dușmanii 'n valuri, valuri, sub izbânda românească
Și s'aud, s'aud departe, vaete asurzitoare...
Nu-i dușman care să 'nfrunte lupta noastră vitejească
Când voim în vremi să facem
Noua România Mare!

FANE GEORGE PAJIȘTE

SALUTUL AVIAȚIEI
CU PRILEJUL CENTENARULUI ARTILERIEI

Comemorarea împlinirii a 100 ani dela înființarea primei baterii de Artilerie modernă a Țării Românești, este un fericit prilej pentru toți tunarii antiaerieni și sburători să sărbătorească acest eveniment și să recunoască glorioasei arme „Artileria", contribuția ei la creearea și desvoltarea de azi a Artileriei Antiaeriene.

Fericit popas de meditație pentru armele tinere, azi, când neamul românesc, cu prețul sângelui celor mai buni fii își apără hotarele, ființa și trecutul său sbuciumat, dar glorios!

Indemn și meditație pentru a cunoaște ceea ce înseamnă continuitate în munca perseverentă, puterea și respectul tradiției în desvoltarea și gloria unei arme.

Două din ramurile Aviației — Aviația de informație și Aviația de bombardament — își datoresc desvoltarea lor — în cea mai mare măsură — nevoilor cooperării cu artileria în câmpul tactic, nevoi de ordin informativ, control și reglaj de tir; — cooperare directă în luptă, prin foc, suprapunând, completând și prelungind focul Artileriei.

Desvoltarea rapidă a Aviației și preponderența factorului aerian în conducerea și execuția războiului, a făcut ca în paralel să se desvolte, în același ritm, și arma Artileriei Antiaeriene, ca element component al armei aerului, desprinsă din trupul armei „Artileriei", condusă, educată și instruită prin generozitate paternă până la trecerea ei în „Aeronautică", unde și-a căpătat maturitatea și s'a impus ca armă de sine stătătoare, de aceeași importanță și desvoltare ca sora ei mai mare.

Artileria a dat Aviației, cât și Artileriei Antiaeriene — cu toată generozitatea, — primele ei cadre, educate și formate în respectul tradiției sobrietății morale, profesionale și cultul jertfei.

A pus generos în slujba creării și desvoltării Aviației, primele ei cadre, atrase de pasiunea sborului și de puterea jertfei.

Procentul cel mai mare de piloți, observatori și cadrele superioare de conducere luminată, au fost date de Artilerie, din fiii ei cei mai aleși.

Proporția de jertfă a aviatorilor — artileriști în slujba și desvoltarea de azi a Aviației, este de asemenea impresionantă.

Imi fac o pioasă datorie a o aminti și azi, pentru că prin jertfa lor s'a înălțat și desvoltat Aripile Românești.

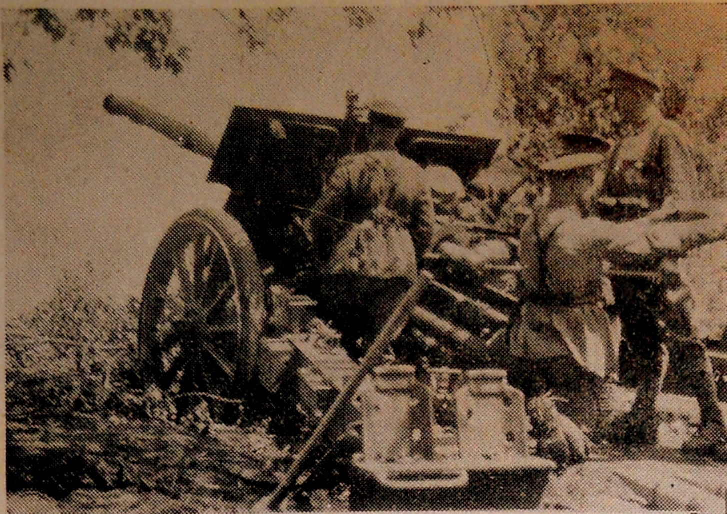
Tradiția glorioasă a Artileriei și spiritul ei de jertfă, transmise Artileriei Antiaeriene și generației tinere de ofițeri A. A., au făcut ca unitățile de Artilerie Antiaeriană să se acopere de glorie — în primele linii — în bătălia dela Odesa, Sevastopol, Caucaz, Cotul Donului și Stalingrad. Jertfele Artileriei Antiaeriene sunt demne de jertfele sorei mai mari, și-i cinstesc trecutul.

Sburătorii și Tunarii Antiaerieni, iau parte cu sufletul și recunoștința lor la sărbătoarea centenarului „Artileriei", care a pus piatra de temelie la înființarea și desvoltarea „Artileriei Antiaeriene" și „Aviației".

Mulțumire și admirație pentru tradiția glorioasă, de azi și de totdeauna a „Artileriei".

General de Esc. av., Subsecretar de Stat al Aerului, GH. JIENESCU.

Un tun în poziţie de tragere pe frontul de răsărit

Deportările în massă în Rusia Sovietică

In orice parte a lumii ar fi, omul se simte strâns legat de pământul unde s'a născut.

Ţările civilizate ale Europei au respectat şi respectă, oricare ar fi regimul politic, această legătură.

Poporul rus a trăit întotdeauna sub o tiranie, fie ţaristă, fie bolşevică. Dacă însă în vremea ţarilor, în mijlocul nenorocirilor în care se sbătea, se mai putea totuşi mângâia cu dreptul de proprietate, libertatea cultului, etc., acum însă bietul cetăţean sovietic prin pierderea oricărei urme de drept şi libertate, a devenit un rob pur şi simplu.

Oricând poate fi luat şi dus în orice parte a Rusiei unde comisarii roşii ordonă.

Ceea ce trebue reţinut cu atenţie acum, din Rusia Sovietică, este neînţelegerea dintre autoritatea de Stat şi populaţie.

Există cu siguranţă, dincolo de orice propagandă o neînţelegere adâncă între guvernaţi şi guvernanţi.

Comunismul nu s'a menţinut prin alăturarea masselor, ci printr'un sistem riguros de fărâmiţare a legăturilor între centrele populate.

Oricând a existat un conflict între conducători şi populaţie, guvernul comunist a trecut la măsuri de distrugere, fie prin deportări în massă, fie prin împrăştieri de populaţie.

Aceasta pornea desigur din convingerea că numai aşa vor distruge orice sentiment naţional al diferitelor grupuri etnice, care formează statul „poli-naţional" bolşevic.

In Rusia trăesc peste o sută de neamuri.

Cu toată tirania regimului poliţist bolşevic, nu s'a reuşit ca să se şteargă orice urmă a timpurilor de libertate şi drept.

Cele mai grăitoare exemple le avem la Cazacii din Caucaz. Intre aceştia şi conducătorii bolşevici a existat un veşnic conflict. Zeci de mii de cazaci au fost executaţi, deportaţi în Siberia sau îngropaţi în închisorile comuniste, fiindcă s'au ridicat contra persecuţiei regimului.

Satele au fost despopulate, iar în locul lor au fost colonizate cu populaţiuni din Rusia centrală.

Metoda regimului a fost ilustrată prin numeroase executări sau deportări în massă, în genul celor din regiunea Com. Babaikovka, Tapeinsk (Ucraina), deunde zeci de mii de Ucraineni au fost deportaţi în extremul orient, sub formă de colonizare benevolă.

Caucazienii din regiunea Piatigorsk au fost transportaţi în Rusia de Nord, iar în locul lor fiind aduşi 50.000 de Uzbeci, din Asia Centrală.

Comuna Krasnoarmieskaia din Cuban, fostă Poltavskaia, a fost evacuată şi transportată toată populaţia în Extremul Orient.

Aceeaşi metodă a fost aplicată de Ruşi după ocuparea Basarabiei şi Bucovinei, când mii de fraţi de ai noştri al luat drumul Siberiei.

Sub motivul că sunt chemaţi la autorităţile bolşevice, fruntaşii satelor erau luaţi în miez de noapte de acasă, închişi în dube şi duşi în interiorul Rusiei, fără să li se spună ceva.

Iată deci, dece între guvernul tiraniei bolşevice şi pestriţa populaţie a Rusiei Sovietice, a existat şi va dăinui o permanentă răfuială, o luptă surdă, pe vieaţă şi pe moarte, până la prăbuşirea regimului comunist, urât deopotrivă de populaţia băştinaşă a Rusiei, ca şi de restul lumii civilizate.

Sublt. rez. P. COTEŢ

Scrisoare

In primul rând, te sărutăm cu toţii
Şi tata şi măicuţa, te dorim.
Şi-am vrea ca bunul Dumnezeu să-ţi deie
Re'ntoarcere, să nu mai suferim...

Muncim tăcuţi, din zori şi până 'n noapte,
In vânturi, în arşiţă şi prin ploi...
Ne-am înfrăţit de-acuma cu ogorul,
S'avem şi noi aici, s'aveţi şi voi!

In sat la noi, e tot cum ai lăsat;
Doar horele sunt rare, nu-s flăcăi.
Moş Toma doar, mai zice cu cavalul,
Când vine 'n zori, cu turma de prin văi.

Vei şti, că Petre a murit pe front,
Iar Tudorică, e rănit de-o schije...
E grâu 'n spic, o holdă minunată,
Tu de copii, nu duce nicio grije.

Sunt mari de-acum; fetiţa spune: „mamă",
I-au dat doi dinţi şi-o doare, — bată-i vina... —
Iar ţâncul tău, aşteaptă pe tăticul,
Să-i sară 'n braţe. Să-mi răspunzi!
Cristina.

N. GENARO-LAPADUŞCA

Crâmpee din viaţa tunarilor

Cupa, Pica, Trefla! Cititorul desigur se gândeşte la cărţile de joc! Da de unde! E vorba de trei comandanţi de baterii dintr'un divizion de Tunari de Munte.

Trei indicative, trei simboluri, trei aşi ai artileriei române, ofiţeri care ştiu ce vor şi care au arătat ce pot, care şi-au dus tunarii din Caucaz în Kuban, din Kuban pe Kurka şi din victorie în victorie, timp de un an, până când le-a venit şi lor rândul să treacă la odihna pe care o bine meritau.

N'am să descriu fapte de arme. Ceea ce am să redau mai jos, sunt crâmpeie din vieaţa tunarilor, când nu sunt în luptă, când vieaţa lor de toate zilele este preocupată de alte evenimente decât inamicul. Pentrucă trebue să se ştie că sunt şi astfel de zile pe front, când unităţile obosite trec în spate pentru a se odihni.

Distribuirea alimentelor

A sosit artelnicul! Vestea trece ca un fulger din om în om. Pe toţi îi vezi pregătind cutiile pentru unt, marmeladă, miere zahăr, etc.

Bunătăţile, cum le zicem noi, sunt distribuite pe tunuri ş' despărţiri, urmând apoi să fie împărţite pe oameni.

Aici operaţia este făcută de comandantul de tun sau şeful de despărţire. Cântarul lipseşte, aşa că măsurarea se face la apreciere, dar nici cu un cântar de farmacie nu s'ar putea face mai precis, pentrucă zeci de perechi de ochi privesc.

După împărţeală, toţi trec şi-şi văd de treburile lor, până survine un nou eveniment, care să-i pună pe toţi în mişcare

A venit poşta

Tremurând în jurul agentului, aşteaptă fiecare să i se strige numele. Bucuria primirii scrisorilor dela cei dragi, din ţară, se poate ceti pe faţa celor ce au primit veşti, tot aşa cum se poate citi dezamăgirea în ochii celor ce n'au primit.

Când ultimul nume a fost strigat, cercul din jurul agentului se împrăştie, fiecare se retrage şi caută un colţ liniştit, pentru a putea gusta în tihnă noutăţile primite.

Pozele sunt arătate camarazilor, care le completează şi-şi dau părerea. Apoi toţi caută cerneală şi hârtie, ba de multe ori şi creionul e bun pentru a face răspunsul ce nu trebue să întârzie.

Odată cu lăsarea serii se lasă liniştea în baterie şi la lumina slabă a unui opaiţ cu frunţile încreţite, toţi se străduesc să stea de vorbă cu cei scumpi lor. Nu uită nici unul să se intereseze până în cele mai mici amănunte, de mersul treburilor pe acasă, prin sat şi ţară.

Dacă nu sunt plicuri, spiritul inventiv al românului, găseşte plicul venit de acasă il întoarce pe dos şi il trimite înapoi.

Apoi, fiecare adoarme cu gândul la sătucul lui îndepărtat, ca să viseze pe soţia sau drăguţa lui, pe care a lăsat-o în poarta casei plângând, acum mai bine de un an.

Odată cu ivirea zorilor, toţi sunt în picioare; astăzi se petrece un alt mare eveniment:

Pleacă permisionarii

Bucuria celor ce pleacă în permisie nu cunoaşte margini. Toţi îşi calcă pantalonii, îşi pun decoraţiile, îşi aranjează cu multă atenţie ţinuta.

Vor merge pe la divizie, vor sta de vorbă cu domnul general, şi asta este ceva! Cei care rămân îi privesc sfioşi, oarecum cu invidie, cu scrisori şi cu pachetele în mână; cei mai mulţi îşi roagă consătenii sau pe cei din comunele vecine:

— „Măi Floreo te rog du pachetelul ăsta cu ciocolată nevestei mele, pentru copii".

— „Lasă pe mine, măi frate Ioane, am să te servesc, că doar şi tu vei face la rândul tău la fel".

Mâinile voiniceşti şi aspre se strâng, făcându-se urările de drum bun şi „să te întorci cu bine".

Deacum încep să se numere zilele când se vor întoarce camarazii plecaţi, până când într'o bună zi cade ca o bombă ştirea: Au sosit permisionarii.

Şi atunci auzi:

— D-le locotenent, vă rog să-mi daţi voe să merg până la secţia antiaeriană; a sosit un consătean al meu din permisie şi mi-a adus un pachet".

Strânşi în jurul celor sosiţi, toţi numai urechi, ascultă veştile aduse din ţară.

Auzi pe câte unul spunând: „E fain în ţară, măi! Recolta a fost foarte bogată, struguri mulţi, se mănâncă pâine albă şi altele".

Se cinstesc cu bunătăţile aduse din ţară, sticla cu ţuică de prune trece din mână în mână, toţi închină cu urarea „Dumnezeu să ne ajute să biruim".

Numai ce-i auzi: „Măi nea Udrescule, mai ia fluerul şi ne cântă o sârbă".

Sârba începe voiniceşte, cu fruntaşul Tăşală în frunte, care-i zice:

— „Foaie verde ca aluna şi la stânga mai dăi una"!

— „Iaca, amu".

Soarele scapătă după culmi şi se pierde în zare, lăsând loc lunii, care luminează nopţile minunate ale acestei toamne lungi.

Toţi se retrag ca să-şi continue discuţiile în bordeie, Rămân afară numai santinelele a căror siluete se profilează pe orizont.

Şi aşa se scurg zilele tunarilor pe front, în refacere cu evenimente de felul celor arătate mai sus, aşteptând toţi cu nerăbdare ordinul de a intra din nou în foc, pentru a continua să scrie istoria acestui viteaz divizion, începută în Caucaz şi continuată în Kuban şi pe Kurka.

Serg. t. r. NEMEŞ ALEXANDRU

Răvaşul lui Ion

Dorită soţie, părinţi şi vecini,
Vă scriu din Rusia cea mare,
Să ştiţi că sunt zdravăn şi sunt sănătos
Şi lupt pentru ţară şi pentru Hristos,
Cu trupul şi sufletul tare.

Slăbească-vă dorul de mine pe toţi
Şi fiţi tot mereu tari de fire.
Munciţi laolaltă, bătrâni, fii, nepoţi...
La fel cum luptăm zi şi noapte noi toţi,
Să'nfrângem păgâna oştire.

Puhoi dau năvală, ca scoşii din minţi,
Păgânii vrăjmaşi României,
Cu ploaie de gloanţe şi schije fierbinţi,
Cu urlete crude şi scrâşnet de dinţi,
Formând uraganul mâniei.

Dar bravii Români au putere de zmeu,
Luptând pentru Neam şi Coroană.
In inimi nădejdea sporeşte mereu,
In cugete pururea stă Dumnezeu
Şi'n piepturi a ţării icoană.

Plot adm. TH. D. CARAMAN

Uniformele vechilor artilerişti

Epistoliile fruntaşului Neaţă

Dân Putinei Jud-eţu Teleorman pân gara Salcia

Domnule Fruntaş Neaţă îţi scrie Mariţica nevasta matale deşi nai merita să mă obosesc cu atâta lucru pentru unu ca mata care te ţii dă chefuri în Bucureşti şi umbli cu toate artistele. Nu zice nu că mia spus Ioana preoteasă pă lângă gară cu una cu păru spălăcel dă te ţinea dă centiron şi-ţi spunea Ioancă mică. Păi săţi fie ruşine domnule că pă mine mai luat dacasă ca po floare şi miai jurat credinţă şi în faţa popii şi în ale 1000000 dă scrisori pă care mi leai trimes după front. Cine ştie ceai fi făcut tu cu rusoaicele şi pacolo pă front şi mie poasta că îmi vine pă plâng să ud bunătate dă scrisoare îmi îndrugai verzi şi uscate. Aşa îmi trebuie domnule fruntaş să vie acu femeile dân sat una câte una şi să-mi spună: Auzi cu Neaţă a făcut un chef scrie în Sentinela auzi că bărbatătu dă beţiv ce e a început să bea şi sticlele dă frecţie scrie în Sentinela auzi că Neaţă al tău a început păş dea în petec. Şi io pun la inimă pun mereu la inimă că bărbăţelu meu în toatecă îmi scrie în fiecare săptămână mă uitat şi te ţine dă alte alea da şi când mioi ieşi dân fire pun mâna pe un făcăleţ şi dreft la Bucureşti mă apuc şil rup pă spinarea ta şi pă a camaradului tău ăla dăl cheamă Neagu Rădulescu ce te învaţă la rele în Sentinela. Asta e. Am zis şi nuţi dau nici bunăziua doar mă iscălesc Mariţica

Glume

Bună socoteală

Lu' Popescu îi trebuesc neapărat nişte bani. Se duce să-i ceară lui Cămătăreanu pe care-l cunoaşte mai de mult.

— Ascultă Cămătărene, trebue să-mi împrumuţi 3.000 de lei!

— Bine, îţi împrumut. Dar peste o lună îmi dai înapoi 4.000.

— E cam mare dobânda. Dar n'am încotro... Accept!

Cămătăreanu îi dă banii lui Popescu. Dar când să iasă acesta pe poartă, îl chiamă înapoi.

— Ascultă dragă... Ştii că-mi eşti simpatic şi că nu vreau să te văd cu datorii prea mari ...Dă-mi mai bine înapoi de pe acum cei 3.000 de lei... In felul acesta nu mai rămâne decât o mie care să mi-o dai luna viitoare.

Nu e nevoie

—Marie, zise o mamă tânără — când vei face baie pruncului, trebue să te foloseşti de termometru, ca să vezi dacă apa are temperatura exactă.

— De termometru n'am deloc nevoie, doamnă, — răspunse fata, — când pruncul se va face roşu, atunci apa e prea caldă, iar dacă se face albastru, atunci e prea rece!

La restaurant

— Trebue să recunoaşteţi că un vin ca ăsta nu beţi la dumneavoastră în ţară.

— E adevărat: îl întrebuinţăm pentru salată.

De nevoie

— Te mai plimbi la ora asta târzie?

— Ce să fac?! înainte mă culcam deodată cu găinile, dar acum le-am mâncat pe toate.

In magazin

Un domn intră într'un magazin, însoţit de fiul său, pentru a-i cumpăra o pereche de ghete.

După o jumătate de oră, băiatul de prăvălie care servise câţiva clienţi, se decide, în sfârşit să se apropie şi să-l întrebe ce număr de ghete doreşte.

— Imi trebue numărul 34, dar dacă trebue să mai aşteptăm, ar fi bine să aduci numărul 35.

GHICITORI

O dai pe piatră
Şi nu se strică
O dai pe apă
Se despică.

(Hârtia)

Ce se spală 'n foc
Şi se usucă în apă
Şi vai de omul care
Fără dânsa scapă?

(Ceara)

Strigături

Frunzuliţă foi de fragă,
Am o mândruliţă dragă,
Şatâta-i de frumuşea,
Că se tem porcii de ea,
C'a avut vreo trei purcei
Şi-au fugit de spaima ei,
Şi-a avut o vacă neagră
Şi-a fugit în lumea largă.

Stau fetele şi se uită
La cămaşa mea că-i ruptă
Şi nu prind să mi-o cârpească,
Dacă ştiu, că am nevastă.

Mândra mea de astă vară
Mă roagă s'o iubesc iară
Dar eu aia, zău, n'o fac
Să iubesc ce am lăsat.

Doamne, de ce n'am murit
Când am fost eu copil mic?
Dar acum de ce să mor
Când îmi dau fetele flori
Şi nevestele-ochişori.

— Spune-mi, mândro, adevărat,
Câţi voinici te-au sărutat?
— Dă, păi, câţi să mă sărute?
Câţi umblă vara pe munţi
Şi mai mari şi mai mărunţi.

Hai, mândruţo, în grădiniţă
Să culegem busuioc,
La grădină să-i dăm foc
Să arză până'n butuc
Dorul tău să nu-l mai duc.

Neaţă camuflat

— Unde s'a camuflat Neaţă?

Păţaniile fruntaşului Neaţă

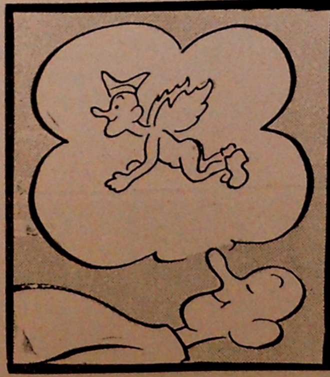
de Neagu Rădulescu

Neaţă, după ce a înghiţit un pachet de aspirine şi a băut o sticlă de Carmol...

— Hait! O ameţeală ca asta n'am avut niciodată şi, ia uite, toate lucrurile se învârtesc în casă!

— Ei aşa mai zic şi eu! Parcă aş sbura!

— Nu da, Mariţico! Nu da, Mariţico! Ce vrei să-mi strici bunătate de aripi?

Faptele săptămânii

DIN ŢARĂ

ŢARA INTREAGĂ *a sărbătorit Luni 8 Noemvrie ziua numelui M. S. Regelui Mihai I al României.*

Românii de pretutindeni au trimis Suveranului cele mai bune urări de sănătate şi în toate bisericile s'au înălţat rugăciuni pentru îndelunga vieaţă şi glorioasă domnie a M. S. Regelui.

La Sinaia, în Sfânta Mânăstire ctitorită de Regele Carol I, întemeietorul de Regat şi Dinastie — s'a oficiat un Te-deum în prezenţa d-lui Mareşal Conducător al Statului şi a d-lui prim-ministru, prof. Mihai Antonescu.

După aceea, d-l Mareşal, însoţit de d-na Maria Mareşal Antonescu şi de d-l prof. Mihai Antonescu, a plecat la castelul Peleş pentru a prezenta felicitări M. S. Regelui.

Suveranul a reţinut la masă pe d-l Mareşal Conducător al Statului, pe d-na Maria Mareşal Antonescu şi pe d-l profesor Mihai Antonescu, Vice-preşedintele Consiliului de Miniştri.

M. S. REGELE a binevoit să confere diferite decoraţiuni de războiu unor ofiţeri generali, ofiţeri superiori şi inferiori, trupă şi funcţionari civili din armata germană, precum şi unor ofiţeri, subofiţeri şi trupă invalizi şi mari mutilaţi din războiul pentru reîntregirea Neamului, pentru răsplătirea eroismului şi spiritului de sacrificiu de care au dat dovadă pe câmpul de luptă.

Tabloul celor decoraţi a apărut în Monitorul Oficial.

De asemenea M. S. Regele a binevoit să confere Ordinul „Coroana României" cu spade în gradul de Cavaler, d-nelor: Brăescu Maria, Scodrea Maria şi Soutzo Nadeja.

Ca infirmiere, aceste doamne au dat dovadă de un deosebit devotament şi pricepere în îngrijirea răniţilor de pe câmpul de luptă.

ÎN URMA apelului adresat Ţării de către d-l Mareşal Ion Antonescu, sătencele au confecţionat pentru ostaşii de pe front, un număr de 28.635 obiecte de îmbrăcăminte pentru iarnă.

D-L MAREŞAL ION ANTONESCU a primit următoarea telegramă:

Comăneşti. — *Domnule Mareşal, muncitorii societăţii „Creditul Carbonifer", adunaţi astăzi la solemnitatea distribuirii alimentelor şi încălţămintei ce aţi binevoit a ne da, vă mulţumim din tot sufletul şi vă asigurăm de întregul nostru devotament, muncind fără preget spre binele neamului nostru.*

Totodată rugăm pe bunul Dumnezeu să vă dea sănătate şi putere de muncă, spre a duce scumpa noastră ţară la biruinţa totală.

Să trăiţi, Domnule Mareşal.

Muncitorimea minieră
dela Comăneşti

LUNI 8 NOEMVRIE 1943, la ora 11 dimineaţa, s'a prăznuit, ca în toţi anii, printr'un parastas la biserica Visarion, pomenirea Marelui Voevod Mihai Viteazul.

PRIN INALT DECRET REGAL, apărut în Monitorul Oficial Nr. 260 din 5 Noemvrie 1943, s'a conferit Ordinul militar „Mihai Viteazul" cl. III sublocotenentului de rezervă Gădiuţă Nicolae, pentru bravura şi spiritul de sacrificiu dovedită pe câmpul de luptă, în faţa inamicului.

CASA I. O. V. R. face cunoscut că Serviciul de Cecuri a desfiinţat plata pensiilor la ghişeele sale.

Cu începere din luna Noemvrie a. c. pensiile se vor plăti numai la domiciliul pensionarilor, prin oficiul poştal.

SUBSECRETARIATUL DE STAT AL AERULUI face cunoscut celor interesaţi, a nu mai adresa cereri pentru primiri de copii de trupă, deoarece toate locurile sunt ocupate.

D-L GENERAL ION RĂŞCANU, primarul general al Capitalei, a organizat de Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril un pelerinaj la mormântul lui Mihail Eminescu dela cimitirul Bellu din Capitală.

DIRECŢIUNEA GENERALĂ P. T. T. a pus în circulaţie o emisiune de timbre poştale speciale cu supratAxă pentru comemorarea „Centenarului Artileriei".

Ascultaţi la radio intre orele 12,50—13,50 „Ora Ostaşului" (Lunea, Miercurea şi Sâmbăta) şi ora Ostăşească, româno-germană" (Vinerea)

DE PESTE HOTARE

FUEHRERUL ADOLF HITLER, şi-a ţinut în seara zilei de 8 Noemvrie, discursul său tradiţional în faţa acelora care formau coloanele în marş din 1923,

Fuhrerul a declarat între altele că după părerea sa, „colosul bolşevic va ataca până într'o zi, când va fi distrus".

El a întrebat: Finlanda a atacat Sovietele? Estonia, Letonia şi Lituania doreau să cucerească Uralii? Oratorul a scos în evidenţă că U. R. S. S.-ul a atacat Finlanda şi a deportat estonieni, letonieni şi lituanieni în Urali.

„România, deasemeni, nu a avut desigur niciodată gândul de a ocupa Caucazul şi sondele petrolifere dela Baku. Dar Rusia a urmărit cu încăpăţânare ţelul de a ocupa nu numai gurile Dunării, dar şi regiunile petrolifere ale României şi în plus, întreaga peninsulă Balcanică, spre a o utiliza ca trambulină pentru noui cuceriri".

Fuhrerul Adolf Hitler a adăugat: „Acest atac bolşevic poate fi înfruntat cu succes numai de către Germania".

ÎN SEARA ZILEI de 5 Noemvrie au fost aruncate bombe asupra Cetăţii Vaticanului.

Provenienţa bombelor a fost stabilită ca fiind de origine engleză, de către şeful serviciului tehnic al Vaticanului, Galeazzi.

Catolicii din întreaga lume sunt revoltaţi pentru acest atac adus reşedinţei papale.

AVIAŢIA GERMANĂ posedă de câtva timp un tip nou de avion de transport M. 323, cu o capacitate de încărcare de 100 metri cubi care oferă, loc pentru 130 soldaţi complet echipaţi.

Acest avion poate primi ca încărcătură pe lângă muniţii, alimente şi soldaţi şi tunuri, tancuri şi chiar autocamioane complet încărcate.

Acest avion „M. 323" este cel mai mare avion din lume, are un echipaj de numai 5 oameni şi este numit de soldaţi „Gigant".

DUPĂ ŞTIRILE primite din cercurile mussoliniene, o patrulă germană a descoperit într'o casă izolată din Toscania pe contele Ciano, fost ministru de externe şi ginere al Ducelui.

In urma ordinului, dat personal de d-l Mussolini, contele Ciano a fost arestat şi închis. Acum el aşteaptă în închisoare sentinţa tribunalului fascist.

TOATE ZIARELE BULGARE au scris articole călduroase de ziua Regelui Mihai I al României.

Cu acest prilej, postul de radio a emis program special, compus din muzică populară românească.

Evenimente din războiu

Frontul antibolşevic din răsărit

De câtva timp, pe acest front, iarna şi-a făcut apariţia. In sectorul de Nord viscoleşte din plin şi se aşează zăpada. In centru, o ploaie puternică, amestecată cu zăpadă, înmoaie drumurile, îngreuind operaţiile militare. In Sud, vremea este ceva mai bună.

In regiunea Kievului, bătălia a sporit în intensitate în ultimele 48 de ore. In această bătălie, care a început în ziua de 3 Noemvrie, inamicul a angajat forţe mult superioare numericeşte celor germane, cu intenţiunea de a pătrunde adânc în spaţiul de pe dreapta Niprului mijlociu şi inferior şi a provoca prăbuşirea întregului front german din sectorul de Sud. Comandamentul german a luat contra-măsuri în direcţiile amenintate, spre a opri desvoltarea noii acţiuni ofensive în acest sector important.

Rezervele necesare au fost trimise în grabă, nimicind eforturile bolşevicilor.

In cursul luptelor violente ce se dau în regiunea dela Vest şi Sud de Kiev, între Fostov, Makarov, Korosteni, trupele sovietice au câştigat puţin teren; iar cele germane, prin contra-atacuri viguroase, au reocupat mai multe localităţi.

In regiunea cotului cel mare al Niprului, între Nord de Krivoi-Rog, Sud-Est de Kremenciug şi Sud-Vest de Dnipropetrowsk, inamicul n'a mai pronunţat atacuri mari, în urma răspunsurilor puternice germane din cursul săptămânii trecute, sub forma unui contra-atac ce a paralizat iniţiativa comandamentului sovietic în acest sector. In ziua de 8 Noemvrie trupele germane au trecut la contra-ofensivă în regiunea dela Sud-Vest de Dnipropetrowsk şi au obţinut succes.

In Nordul Crimeei, trupele sovietice, sporite cu forţe proaspete, care continuă atacurile în istmul Perekop, au sporit presiunea lor, dar au întâmpinat înverşunatele contra-atacuri ale trupelor germane şi române.

In peninsula Kerci, cele două capete de pod care le-a format inamicul la Nord şi Sud de oraşul Kerci se menţin.

O încercare de debarcare a unor detaşamente sovietice la Sud de Kerci a fost zădărnicită. In celelalte părţi ale frontului oriental, activitatea de luptă a fost mai mare în focarele dela Nord-Vest de Smolensk şi în regiunea dela Vest şi Sud-Vest de Nevel, în care au pătruns trupele sovietice acum câteva zile.

Lupte violente s'au dat dealungul liniei ferate Nevel-Polotk şi lângă Artemowka, Rium şi alte localităţi. Printr'un contra-atac puternic, trupele germane au aruncat pe inamic din poziţiile ce le ocupa la Sud de Nevel.

Luptele din Italia

Pe frontul din Italia de Sud bătălia continuă cu aceeaş tărie ca şi zilele trecute în regiunea dela Nord şi Nord-Vest de Volturno din sectorul occidental. Trupele americane din armata a 5-a au ocupat localitatea Venafro, iar cele din armata a 8-a britanică, au ocupat în zona litorală a Adriaticei, portul şi oraşul Vasto, situat la Nord de Termoli.

In unele locuri presiunea inamică a mai scăzut, din pricina terenului desfundat şi a ploilor care cad de mai multe zile fără încetare.

Intr'un ordin de zi al comandantului armatei a 5-a americane, se arată că armata anglo-americană a ajuns la „linia de iarnă" germană dealungul lui Carigliano şi care traversează Apeninii, apropiindu-se în Est de Sangro.

Germanii au fortificat aceste poziţii cu o centură de 3—4 linii de apărare şi contra-atacurile violente ale artileriei au arătat destul de clar trupelor americane că trebue să lupte pentru fiecare metru pătrat. Se mai arată de asemenea că va fi nevoie de o bătălie mare pentru a putea trece aceste linii.

Războiul din Pacific

Flota de războiu a Statelor-Unite din oceanul Pacific a suferit iarăşi pierderi foarte grave în unităţi grele.

In cursul zilei de 8 Noemvrie o puternică escadră americană, ce proteja un convoi de vase de transport, pe când naviga în spaţiul maritim dela Sud de insula Bougainville — insulă ce face parte din arhipelagul Solomon — a fost atacată de o formaţiune aeriană japoneză compusă din avioane-torpiloare şi avioane grele de bombardament şi de luptă.

Odată ce a fost semnalată prezenţa convoiului american în apele dela Sud a insulei Bougainville, în dimineaţa zilei de 8 Noemvrie, şi-au făcut apariţia grupurile de avioane torpiloare şi de bombardament japoneze, care, prin atacuri violente în valuri împotriva unităţilor principale de războiu americane, au reuşit să scufunde *trei bastimente de linie, două crucişătoare grele şi trei distrugătoare, iar al patrulea bastiment de linie, împreună cu trei crucişetoare şi trei distrugătoare mari, au luat foc şi au suferit avarii grave*. Din convoi au fost scufundate *patru vase de transport*, iar *o altă unitate de tonaj mare, incendiată şi grav avariată.*

In prezent este în curs a doua mare bătălie, tot la Sud de Bougainville. Dacă pierderile americane ating aceleaşi proporţii, se poate vorbi într'adevăr de un nou „Pearl Harbour", unde flota americană a suferit dezastru

C. 67.275. — M. O., IMPRIMERIA CENTRALA — BUCUREŞTI.